

NGHỆ THUẬT TỐI GIẢN TRONG THIẾT KẾ ĐỒ HỌA ĐƯƠNG ĐẠI

Nguyễn Thị Minh Thi

Trường Đại học Thủ Dầu Một

Email: thintm@tdmu.edu.vn

Tóm tắt: Thiết kế đồ họa Việt Nam hiện đại có nền tảng từ mỹ thuật truyền thống lâu đời. Song với việc khai thác, chọn lọc yếu tố đặc trưng nào của truyền thống kết hợp với xu hướng hiện đại của thế giới để tạo nên một tác phẩm nghệ thuật có giá trị trong thiết kế đồ họa. Tác phẩm thiết kế đồ họa hiện nay rất đa dạng. Ở đây, tác giả đề cập đến yếu tố “Nghệ thuật tối giản trong thiết kế đồ họa đương đại”.

Từ khóa: Phong cách thiết kế đồ họa tối giản. Nghệ thuật tối giản, trường phái tối giản trong thiết kế.

Nhận bài: 21/10/2021; Phản biện: 23/10/2021; Duyệt đăng: 26/10/2021

1. Đặt vấn đề

Tại Việt Nam thiết kế đồ họa trong quá trình đang phát triển. Nội dung, hình thức trên mỗi sản phẩm thiết kế đồ họa có nhiều chuyển biến tích cực ảnh hưởng từ nền nghệ thuật trên thế giới. Bên cạnh đó các ấn phẩm thiết kế đồ họa cũng đã có nhiều thay đổi về phong cách cũng như hình thức trình bày về bố cục và ứng dụng phần mềm trên mỗi ấn phẩm. Với sự phát triển công nghệ trong thời đại toàn cầu hóa hiện nay, có thể nói hình ảnh, chữ trong ấn phẩm thiết kế đồ họa đã dần thay đổi để đem đến sự tương tác đa chiều giữa người đưa thông tin và người tiếp nhận. Tuy nhiên trên thị trường hiện nay ấn phẩm thiết kế đồ họa có những phát triển nhất định nhưng vẫn chưa đáp ứng được đòi hỏi của xã hội, việc đầu tư ấn phẩm thiết kế đồ họa chưa được quan tâm thích đáng, chưa được đi sâu nghiên cứu để có những cải tiến kịp thời về hình thức lẫn nội dung trên từng ấn phẩm. Với mong muốn đem sự hiểu biết của mình trong lĩnh vực đồ họa, để có thể tái hiện cũng như giúp cho người đọc hiểu phần nào nội dung ấn phẩm thiết kế đồ họa. Đó là lý do tác giả chọn đề tài “Nghệ thuật tối giản trong thiết kế đồ họa đương đại” để nghiên cứu.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Yếu tố nghệ thuật tối giản trong thiết kế đồ họa

Trong thời gian gần đây cuộc sống ngày càng nhiều sự thay đổi và lựa chọn và đó là lí do chúng ta đánh mất khả năng nhận thức điều gì thực sự quan trọng. Như Peeter Drucker đã nói “Trong vài trăm năm tới, khi lịch sử hiện nay được viết dài hơn, có thể sự kiện quan trọng nhất mà nhà sử học nhìn thấy không phải là công nghệ hay internet, thương mại điện tử mà chính là sự thay đổi

không đoán trước được của tình trạng con người”. Bên cạnh gia tăng các lựa chọn phong cách thẩm mỹ trên các sản phẩm thiết kế đồ họa theo cấp số nhân, chúng là vấn đề của những ảnh hưởng bên ngoài tới quyết định phong cách thiết kế ngày nay của các nhà thiết kế đồ họa. Có những thiết kế đồ họa quá tải về thông tin, hình ảnh, màu sắc đã làm công chúng choáng ngợp và sao nhãng với những thiết kế đó. “Đây không phải là quá tải về thông tin mà còn là sự quá tải về quan điểm”.

Khi con người có cuộc sống tiến bộ thì nhu cầu giá trị thẩm mỹ cũng nâng lên một tầm cao mới. Từ đó, mọi sản phẩm phục vụ cộng đồng cần được quan tâm chú trọng thẩm mỹ nhiều hơn. Ngày nay, có rất nhiều phong cách thiết kế trên thị trường. Trong đó, phong cách thiết kế tối giản luôn là tâm điểm và luôn được đề cao bởi giá trị nghệ thuật mà nó mang lại. Phong cách thiết kế tối giản luôn là làm cho người xem cảm giác dễ chịu, nhẹ nhàng và gần gũi. Bên cạnh đó, nó còn có sức cuốn hút, ấn tượng hơn bất kì phong cách thiết kế nào. Như vậy có thể nói phong cách thiết kế tối giản là đỉnh cao của nghệ thuật. “*Ít hơn nhưng chất lượng hơn*”.

2.1.1. Yếu tố màu sắc tối giản

Nói về ảnh hưởng tạo ra từ tâm lí học xã hội, có nhiều hình thức khác nhau để định hướng người xem theo hướng mà người thiết kế mong muốn. Sự ảnh hưởng này chủ yếu bắt nguồn từ các yếu tố hình ảnh, màu sắc, bố cục và chữ, tất cả nhằm tạo nên sức sống cho thiết kế. Riêng về màu sắc có ngôn ngữ riêng của mình. Với phong cách thiết kế tối giản người thiết kế thường sử dụng khiêm tốn màu trên mỗi thiết kế. Người thiết kế cần nhắc màu chủ đạo và màu tâm điểm sao cho bắt mắt và hài hòa. Từ đó tạo được điểm nhấn trên sản phẩm thiết kế thu hút ấn tượng cho người xem.

2.1.2. Yếu tố bố cục tối giản

Riêng về bố cục tối giản là một sự tính toán vừa dễ vừa khó với người thiết kế. Nó đòi hỏi tiêu chuẩn hình ảnh minh họa phải đạt chất lượng cao. Sắp xếp thật sự logic hài hòa giữa các mảng hình và màu sắc sao cho tránh được sự tranh chấp trên tổng thể thiết kế. Một điều cần lưu ý, trên một bố cục thiết kế tối giản thì khoảng rỗng luôn được chú trọng và chiếm ưu thế trên tổng diện thiết kế. Điều này làm cho sản phẩm thiết kế thanh thoát hơn, hài hòa hơn.

2.1.3. Yếu tố chữ tối giản

"Phông chữ ảnh hưởng đến mức độ dễ đọc của một văn bản. Phông càng khó đọc thì chúng ta càng không thích. Trong những tình huống nhất định, khi chữ khó đọc, người xem sẽ dành thời gian suy nghĩ sâu sắc hơn. Nó có ích khi bạn muốn người xem cân nhắc thông điệp cẩn thận hơn và bạn tự tin là thông điệp xứng đáng được xem xét tỉ mỉ". Vì vậy trong thiết kế tối giản thường các thiết kế luôn ưu ái các phông chữ mảnh, chân phương, phông chữ được thiết kế lại và cân nhắc khi dùng phông chữ gạch chân. Người thiết kế có thể tạo ấn tượng với người xem thông qua nghệ thuật sắp đặt chữ. Đây là cách các nhà thiết kế tối giản đương đại thường hay ứng dụng.

2.2. Ứng dụng nghệ thuật tối giản trong thiết kế

Một nhà thiết kế giỏi không chỉ đơn giản là truyền đạt thông tin, giá trị cốt lõi mà họ nắm được điều gì là quan trọng mà con người quan tâm nhất và thể hiện nó. Một số nhà thiết kế ngày nay thường mất phương hướng và không chắc về điều gì. Họ luôn ngập tràn trong tất cả các thông tin liên tục truyền đến mà không biết sử dụng cái nào. Người thiết kế cảm thấy hoang mang với tất cả yêu cầu dành cho bản thiết kế mà không thể phân biệt được đâu là điều quan trọng. Có thể họ sẽ bỏ lỡ điểm quan trọng trong thiết kế của mình mà không hề hay biết.

Cho nên nhà thiết kế đồ họa cần có khả năng phân biệt số ít điều trọng tâm trong vô vàng những thứ tương tự xung quanh. Thiết kế tối giản là một quá trình xác định đối tượng ưu tiên. Đó là cả quá trình sàng lọc thông tin và chỉ lưu lại những gì là cốt lõi. "Theo logic của người tối giản đã giải thích, chỉ có vài thứ thật sự có giá trị, còn lại hầu hết những thứ khác đều kém quan trọng".

2.2.1. Sức mạnh của nghệ thuật thiết kế tối giản

Nhà thiết kế có nguyên tắc sẽ giúp công việc thiết kế tốt hơn đó là chọn lọc tối giản vấn đề thiết kế. Người thiết kế theo chủ nghĩa tối giản làm công việc thiết kế đơn giản hơn thông qua việc loại bỏ những thứ đi không thiết yếu và không phù hợp. Một thiết kế tối giản làm

cho việc nhìn nhận dễ dàng hơn, thông qua hình tương tối giản giúp cho người xem hiểu biết rõ ràng nhất thông điệp mà người thiết kế muốn truyền tải. Bên cạnh đó, nó còn giúp người thiết kế tăng cường khả năng tập trung và sức lực làm những điều thực sự có hiệu quả và làm cho mối liên hệ giữa sản phẩm thiết kế và đối tượng khách hàng càng gần nhau hơn. Từ đó tạo ra những sản phẩm đạt giá trị nghệ thuật phục vụ con người, nâng cao thẩm mỹ cộng đồng.

2.2.2. Nghệ thuật tối giản trong cuộc sống

"Đúng là làm ít hơn có thể khó khăn hơn, cả trong nghệ thuật lẫn cuộc sống". "Như Đạt Lai Lạt Ma, một con người theo chủ nghĩa tối giản thật sự đã nói: "Nếu cuộc sống của bạn đơn giản, bạn sẽ được cảm giác mãn nguyện. Sự giản đơn là yếu tố vô cùng quan trọng của hạnh phúc". Nhưng rõ ràng ra rút gọn hay tối giản không phải là làm cung một lúc nhiều thứ hơn, đơn giản chỉ là việc cắt bỏ đi những thứ rườm rà từ các ý tưởng biến nó thành sự tinh tế chắt lọc và từ đó đi đến kết quả thành công cho một thiết kế chất lượng. Bên cạnh đó, trong cuộc sống để làm được điều tối giản này, ngay từ đầu con người cần xác định muốn đạt được điều gì và ranh giới này sẽ giúp họ tránh được việc lãng phí thời gian, tránh được những phiền toái trong việc xử lý mối quan hệ và công việc hay cho các ý tưởng không thực sự cần thiết trong đời sống.

2.2.3. Ưu điểm và hạn chế của nghệ thuật tối giản

Ưu điểm: Thay vì cố gắng làm mọi thứ cùng một lúc trong bản thiết kế, chủ nghĩa tối giản bắt đầu từ những việc nhỏ và trân trọng ý nghĩa trọng tâm. Thay vì hướng đến điều lớn lao. "Thì một thiết kế tối giản theo đuổi là những gì giản đơn nhưng đó là điều mọi người thật sự quan tâm. Thiết kế theo chủ nghĩa tối giản luôn hướng tập trung vào những thứ thật sự quan trọng. Ít hơn nhưng chất lượng hơn".

Hạn chế: Yếu tố tối giản trong thiết kế thường hạn chế trong việc tạo không gian rỗng. Điều này thật khó khi một thiết kế có quá nhiều thông tin cần truyền đạt.

3. Kết luận

Trong xã hội ngày nay, "Chúng ta đang sống trong một thế giới chứa đầy các vật dụng, một số có sẵn trong tự nhiên, số còn lại là nhân tạo. Mỗi ngày, chúng ta bắt gặp hàng nghìn sự vật, rất nhiều trong số đó hoàn toàn mới mẻ với chúng ta". Từ đó nhu cầu thẩm mỹ của con người ngày một nâng cao, đòi hỏi các sản phẩm thiết kế đồ họa phải sáng tạo, đem đến cho người xem những sản phẩm nghệ thuật, hay có thể gọi lên một tầm cao hơn "là một tác phẩm nghệ thuật", bởi nó được mang từ sự sáng tạo con người kết hợp với xu hướng của thời đại. Có thể

nói thiết kế ấn phẩm đồ họa chính là dùng hình ảnh để làm cho người khác hiểu mọi điều mà không cần dùng đến ngôn ngữ diễn đạt. Một thiết kế tối giản có thể làm cho người xem liên tưởng đến nhiều vấn đề của cuộc sống một cách dễ dàng hơn thông qua hình tượng tối giản. Nó giúp cho người xem hiểu biết rõ ràng nhất thông điệp mà người thiết kế muốn truyền tải. □

Tài liệu tham khảo

- [1]. Don Norman (2019), *Thiết kế lấy người dùng làm trung tâm*, NXB Công Thương.
- [2]. Greg McKeown (2019), *Nghệ thuật theo đuổi sự tối giản*, NXB Lao động - Xã hội.
- [3]. Nguyễn Thị Hợp (2008). *Bao bì - Hồn của sản phẩm*. NXB Mỹ thuật.
- [4]. Nguyễn Thị Hợp (2016), *Nghệ thuật đồ họa bao bì*. NXB Hồng Đức.
- [5]. Nguyễn Hồng Hưng (2012), *Nguyên lý thị giác*, NXB Đại học Quốc gia TP.HCM.
- [6]. Jeannwe Liedtka, Andrew King, Kevin Bennett, *Giải quyết vấn đề bằng tư duy thiết kế*, NXB Thế giới.
- [7]. Riobook 1 (2020), *Xấu thế nào đẹp ra sao*, NXB Lao động.
- [8]. Riobook 3 (2019), *Hình ảnh điều khiển tâm trí*, NXB Lao động.
- [9]. Riobook 4 (2020), *Để bao bì truyền tải thông điệp marketing*, NXB Dân Trí.

Minimalist art in contemporary graphic design

Nguyen Thi Minh Thi

Thu Dau Mot University

Email: thintm@tdmu.edu.vn

Abstract: Modern Vietnamese graphic design has the foundation of long traditional art. However, what the typical elements of the tradition can be exploited and selected so as to combine with the modern trend of the world to create a valuable work of art in graphic design is very necessary. Today's graphic design works are very diverse. Here, the author refers to the element "Minimalist art in contemporary graphic design".

Keywords: Minimalistic graphic design style, minimalist art, minimalism in design.